

srpen, září 2023

Velký Bor, Jetenovice, Slivonice

Slovo

pana starosty ...

Vážení spoluobčané,

vítám Vás u dalšího vydání Velkoborských novin. Zanedlouho skončí prázdniny a školáci opět zasednou do školních lavic. Přesto je léto ještě v plném proudu a některé z nás ještě čeká dovolená.

V pátek 23. června se konala vernisáž výstavy „Panenky pro potěšení“, na které zazpíval pěvecký a chrámový sbor Velkobor a po zbytek odpoledne vyhrávalo na harmoniky Duo bráchové a probíhala ochutnávka piv ze železnorudského pivovaru. Počasí bylo úžasné a návštěvníci, především dámy, si mohli zavzpomínat na svá dětská léta.

O velkoborské pouti rozbalila své atrakce firma Flachs, a protože počasí bylo slunečné, přišlo také dosti poutníků.

V sobotu 22. července se konal přejezd přes rybník u hřiště po lávce. Legrace to byla obrovská a diváci i soutěžící si užili krásné odpoledne.

Protestní pochod z Pačejova-nádraží do Maňovic proti hlubinnému úložišti radioaktivního odpadu se konal v sobotu 12. srpna. Protest přijeli podpořit i zástupci jihočeských, hornorakouských a bavorských ekologických organizací. Byl to již 20. ročník. Tak dlouho již trvá (ne)rozhodování státu o tom, jak a kam uložit nejnebezpečnější odpad, který kdy lidstvo vytvořilo. Žádná z připomínek obcí k zákonu o hlubinném úložišti nebyla do tohoto zákona přijata. Hlubinné úložiště musí dle atomového zákona garantovat bezpečné uložení odpadu po dobu nejméně sto tisíc let. V našem případě se jedná o vysoce radioaktivní odpad a budoucí rizika dnes odhadneme pouze velmi těžko.

V současné době probíhá ve všech našich obcích výměna svítidel veřejného osvětlení za nová LED, která jsou úspornější. Na tuto akci jsme obdrželi dotaci od Plzeňského kraje ve výši 250.000,- Kč.

V sobotu 26. srpna od 14 hodin proběhne tradiční **rozloučení s prázdninami**, které se uskuteční na myslivecké chatě ve Velkém Boru. Opět bude připraveno mnoho her, soutěží a zábavy nejen pro děti. Připraveno bude také skvělé jídlo i pití, tak se přijďte pobavit, zatančit si a užít si hezké odpoledne nebo večer. Po dobu akce bude vyhrávat DJ Seven. Nezapomeňte dát dětem tepláky, aby si nespálily nohy při jízdě na skluzavce.

V pátek 15. září 16:30 – 19:00 hodin se uskuteční v rámci **Rallye Pačejov**, které se jede jako mistrovství republiky v rallye, testovací rychlostní zkouška. Start bude pod správním budovou ZD Velký Bor a pojedje se přes Horažďovickou Lhotu do Třebomyslic. Pro příznivce motorismu je to vždy velký zážitek, když mohou vidět nejlepší rallyové závodníky z celé republiky na vlastní oči zblízka.

Přeji Vám všem úžasné prožití zbytku léta, hodně zdraví, štěstí a pohody. Děkuji všem za pomoc a organizování různých akcí. Mějte se dobře a ať Vás život baví.

oslavenci v září

60 let Kolář Jiří Velký Bor
 70 let Hrdlička Milan Velký Bor
 75 let Hausteinová Blažena Velký Bor
 81 let Šmrhová Jana Velký Bor

oslavenci v říjnu

75 let Zoubková Marie Jetenovice
 83 let Černý Miroslav Slivonice
 65 let Marek Pavel Slivonice

Oslavencům přejeme hodně štěstí a zdraví.

**Velkoborská hospoda bude v termínu 21. 8. - 4. 9. zavřena.
 COOP Velký Bor bude 29. 8. zavřen.**

*Gratulujeme
 k narození
 Toničky Bakonyi
 24. 6. 2023*

*Přejeme
 hodně štěstí a zdraví*

Výměna osvětlení v našich obcích

Zamyšlení

P. Stanislava Bušty

Co nás čeká, co nás nemine?

Kdo ví? Jak se říká: Bůh ví! To se tak ateista potká s věřícím v Boha. A ateista nadává na to, co se děje ve světě, na počasí a další jiné. Ten věřící se ho tak jaksi pichlavě zeptá: „A prosím Vás, kdo to řídí?“ Ateista odpoví tak, jak ateista odpovědět může: „No, kdo by to tak asi řídil. Nikdo.“ „No, tak to se pak nedivte, že to tak dopadá, když to nikdo neřídí,“ věřící v Boha na to. Tak řídí, nebo neřídí? Pro ateistu je to jasné a pro věřícího v Boha také. Ten věří v nějakého toho „vesmírného řiditele, ředitele“, nějakého toho vesmírného programátora, pojektanta, stvořitele, tvůrce, udržovatele, pořadatele, v nějakou tu absolutní bytost, absolutní vesmírnou moudrost, nějaký ten vesmírný rozum nebo jak „to“ nazýval Albert Einstein, v nějakou tu „vesmírnou plánující inteligenci“. Ať už to kdo nazývá tak, či onak, obecně se to vyjadřuje oním pojmenováním, tím jménem: Bůh.

Takže pokud to nikdo neřídí, tak se dá dost těžko předvídat, co a jak bude, tedy se nechme překvapit. Něco přece jenom tak nějak jaksi předvídají vědci a různí odborníci na základě vědy, na základě vědeckého a technického pokroku. Tak nějak to vyjádřil jeden vědec dosti chmurnou předpovědí. Mluvil o existenci či neexistenci mimozemských civilizací a setkání s nimi. Tak on vyslovil svůj názor, že setkání s nějakými mimozemskými vyspělými civilizacemi nehrozí, neboť žádné nejsou. A teď přijde to dost nenadějné, ba chmurné, že on je toho názoru, že když civilizace dosáhne určité výše vědecké a technické úrovně, tak se zničí – sebezničí – těmi prostředky, které jí umožnil vysoký stupeň vědeckého poznání.

Abych pro pořádek uvedl zdroj informací, o kterých tady píši, pak tedy jsou to různé besedy a úvahy uveřejněné na internetu. V jiné besedě pak pan odborník na jaderné zbraně na dotaz, jaký je rozdíl mezi jadernou velmocí a supervelmocí uvedl, že: jaderná velmoc je ta země, která vlastní takovou sílu jaderných zbraní, že by každá sama samostatně zničila celou planetu Zemi jednou. Uváděl těch zemí několik. No a jaderná supervelmoc že je stát, který má takovou sílu jaderných zbraní, že by mohl, každý samostatně, zničit celou naši krásnou modrou planetu Zemi několikrát. Naštěstí jsou takové země na planetě Zemi jenom dvě. A ono je to tak nějak vlastně už jedno, jestli by bylo jaderných zbraní na Zeměkouli jen na jedno celkové zničení, a nebo je takových zbraní, prostředků (hromadného ničení) na několika násobné, či mnohonásobné celkové zničení. No, to jsou ale „pěkné“ úvahy. No, tak to jsou ale „pěkné“ vyhlídky. Takže prostředky na to zničení, sebezničení naší vyspělé civilizace už jsou na světě, už existují, prostě už jsou! A teď si ateisté mohou přát, a věřící v Boha se modlit, aby tyto zbraně „konce světa“,

tyto zbraně „Posledního soudu“ nebyly použity. Tak si přejme, doufejme, se modleme! A tak si přejme, doufejme, se modleme – a kdo může, kdo má tu moc, taky pro to něco dělejme, aby nakonec celý, veškerý boj o mír a za mír neskončil mírem „mrtvé spálené planety“. Naděje, jak se říká, umírá poslední, tak doufejme v lepší světlejší mírové zítřky, doufejme v nějaký ten šťastný konec, v nadějnou budoucnost.

Mluvil jsem s jedním počítačovým odborníkem o tom, kam a k čemu věda a technika směřují - kam a k čemu spějí, kam a k čemu se to všechno tak rychle žene? A on na to (ne příliš upokojivě), že to kam a k čemu to směřuje, kam a k čemu to všechno spěje kam a k čemu se to řítí, že to asi nikdo neví. A k tomu připojil větu, která také není moc upokojivá: Že se to asi nedá zastavit. No, tak uvidíme. No, abychom uviděli, co nám bude k radosti a ne k žalosti. V poslední době se také hodně mluví o „umělé inteligenci“. A nejen mluví, ale už se i ukazují výsledky výzkumů a převedení těchto vědeckých výsledků do praxe. Je to pozoruhodné, ba úžasné, co už lidé v této oblasti dokázali. Spisovatel Karel Čapek před „tím“ lidstvo varoval – třeba knihou RUR. Byl to on, kdo poprvé použil slovo „robot“ (slovo robot vymyslel jeho bratr Josef Čapek). A píše o robotu „rozumném a univerzálním“ tedy o „chytrém robotu“. Jeden z největších vědců závěru 20. a počátku 21. století Stephen Hawking také lidstvo varoval ještě důrazněji: Nevstupujte do této oblasti, nebo vás to zničí! Lidé, nedbají, vstupují, a už mnoho v této oblasti dokáží – vývoj nabral velice rychlé tempo - některé vůdčí osobnosti světa volají: Pozastavte to! Je třeba nejdříve vytvořit legislativu, směrnice, stanovit hranici, co se může, a co se nemůže. Vědci nedbají, spěchají, závodí, kdo dřív, a kdo víc! Tak uvidíme, co a jak bude.

Když jsem maturoval na střední ekonomické škole v Českých Budějovicích v roce 1968, tak jsme tam měli ještě počítačky, počítací mašinky, kalkulačky „na kličku“. Točilo se kličkou a ono to počítalo. O počítačích tehdy tady u nás nebylo asi jak se říká „ani anunk“ jinak řečeno „ani stopy“. Takže po pravdě přiznávám, že patřím mezi tzv. „počítačové negramoty“. To dneska se učí na školách „počítačové gramotnosti“ v informatice o sto šest. Takže v počítačích jsem takový nějaký samouk. To, co potřebuji k zaměstnání a jak se říká „k životu“, jsem se učil, jak se dalo, a od koho se dalo, třeba i od dětí základní školy. Takže něco s tím počítačem umím, ale musím přiznat, že principu nerozumím, základy neznám, spíš znám ten tak zvaný „manuál“: toto stiskni a ono to udělá to a to. Tak už to tak nějak s tím, co umím, nějak vystačím. Píši to proto, že třeba nevím jak funguje internet, kdo a jak mi tam, to či ono nabízí. Co se týká zpráv dne, tak to je asi tak nějak pro všechny stejně dané. Ale třeba nabídka YouTube se mění, i během jednoho dne, po každém otevření. V nějakém

pokračování na další str.

vyhledávání se moc nevyznám, a tak se spokojují s tím, co mi tam je nabídnuto. Z nabídky se na něco podívám. A jsou tam různé kulturní, sportovní programy, cestování po památkách, po Zemi, něco ze zajímavosti přírody, vědy a techniky, nějaké ty přírodní pohromy a různé zajímavosti. A jsou tam různé zprávy, informace, besedy, přednášky, reportáže, komentáře, třeba i k aktuálním otázkám, k tomu, co se děje ve světě a se světem. Je toho plno, těžko se v tom vyznat, co je pravda a co ne, co je tak a nebo jinak, a nebo úplně jinak, a nebo naopak. Já samozřejmě nemám možnost si to nějak ověřovat.

Je tam plno zpráv o dění na Ukrajině, různé komentáře o situaci, někdy neshodné, někdy i protichůdné. Nevím, jestli někdo na internetu „hlídá pravdu“, mám dojem, že asi ne. Teď je tam mnoho zpráv a reportáží o různých živelných pohromách, katastrofách ve světě. Také je tam plno zpráv ze života „celebrit“, také o různých

společenských, kulturních nebo sportovních událostech. Velice sledovanou a komentovanou byla událost: jak to bylo uvedeno v Novinkách.cz, „Pestrobarevný průvod v Praze“. Pochod „duhových“ „Pochod hrdosti“. V internetovém komentáři k této problematice bylo uvedeno že: „V roce 1990 vyškrtla WHO homosexualitu ze seznamu nemocí. (WHO – světová zdravotnická organizace – ale asi není zas tak moc světová, poněvadž v komentáři dál je uvedeno, že): „V 70 zemích je však do dnes trestná, někde hrozí i trest smrti.“ A že země uskupení BRICS nemají k homosexuálům vstřícný vztah. Naše hlavní média mají myslím vztah až dost vstřícný. V menšinových médiích zaznívá někdy diskuse o tom, zda je to přínosné pro život společnosti.

No, kdo se v tom má vyznat. Každý si tak nějak musí udělat názor „na věc“ tak nějak sám. A tak vám přeji udělání si správného názoru na vše a vše dobré přeje

Stanislav Bušta

Sbor Velkobor

po prázdninách opět obnovuje zkoušky a zve mezi sebe zájemce o zpěv ochotné scházet se jednou týdně na cca 90minutové zkoušce na místní faře a obětovat čas vánoční nejen rodině, ale i posluchačům na několika koncertech. Pokud máte chuť se k nám přidat, budete vítáni.

V sobotu **2. září** se koná v Čechelovicích pietní akce k uctění památky tamního rodáka, legionáře Václava Vrby, kterou náš sbor obohatí krátkým pěveckým vystoupením u pomníku obětem 1. světové války a na obci bude výstava "Obrana hranic Československa v letech 1917- 1918". Září je počátkem školního roku a také několika poutí, z nichž nejdůležitější je asi ta

Svatováclavská spojená s Olšany a Strakonice. Letošní letní vedra vystřídá podzimní počasí a sklizeň toho mála, které nám letos sady dají. Asi to tak má být a my lidé to nemůžeme ovlivnit stejně jako mnoho dalších věcí kolem nás. Co však tvoříme my sami, jsou vztahy s našimi nejbližšími, se sousedy, kamarády, spolupracovníky atd. Vážme si proto všech věcí, které nás spojují a dávají nám pocit, že to, co tvoříme, má smysl a tím mám na mysli i práci v našem sboru, který tady působí už mnoho let a doufám, že ještě mnoho let bude přinášet lidem kolem nás alespoň trochu potěšení z hudby a zpěvu.

Marie Hlůžková

SDH Jetenovice

pořádá **9. 9.** od 14:00 hodin **rozloučení s prázdninami** pro děti a od 19:00 grilování pro hasiče s rodinami a sponzory našeho hasičského plesu.

Petr Makovec

Lávka 22. 7. 2023

Výherkyně v trojboji

Výherci jízdy na kolci

Školní rok 2023- 2024

Vyučování ve školním roce 2023/2024 začne ve všech školách v pondělí 4. září 2023.

Podzimní prázdniny stanovuje MŠMT na čtvrtek **26. října** a pátek **27. října 2023.**

Vánoční prázdniny začínají v sobotu **23. prosince 2023** a končí v úterý **2. ledna 2024.**

Vyučování začne ve středu 3. ledna 2024.

Vysvědčení za první pololetí bude žákům předáno ve středu **31. ledna 2024.**

Jednodenní pololetní prázdniny připadnou na pátek **2. února 2024.**

Jarní prázdniny v délce jednoho týdne jsou podle sídla školy stanoveny takto:

4. 3. – 10. 3. 2024 - Příbram, Tábor, Prachatice, Strakonice, ...

11. 3. – 17. 3. 2024 - České Budějovice, Klatovy, ...

Velikonoční prázdniny připadnou na čtvrtek **28. března 2024.**

Vyučování ve druhém pololetí bude ukončeno v pátek **28. června 2024.**

Hlavní prázdniny trvají od **29. června 2024** do **1. září 2024.**

Vyučování ve školním roce 2024/2025 začne v pondělí **2. září 2024.**

A opět zpátky do školy, aneb malé zamyšlení.

Aktuální výtisk našich novin vychází v době, kdy pomalu končí prázdniny. Rodiče, děti i studenti si říkají: „To nám to zase uteklo.“ Ano, krásné letní dny se nachylují a školní povinnosti se blíží. Pamatuji se, že jsem jako žák a student konec prázdnin neměla ráda. Přicházely starosti jako např. obaly na knihy a na sešity, pomůcky na výtvarku, cvičební úbor (cvičky, modré trenýrky a bílé triko, pro venkovní cvičení ještě tepláková souprava) a mnoho dalšího. O prázdninách jsem taky ještě musela na základní škole stačit „pozemky“. Podle rozpisu museli všichni žáci chodit na školní pozemek okopávat záhonky. A vůbec nás to nebavilo. Ale muselo se. Existoval určitý řád. Je pravda, že mnoho extrémů bylo zbytečných. Ale všichni jsme věděli, co nás čeká a jistota ovlivňovala naše chování, vztahy nejen v rodinách, ale i mezi vrstevníky. Když se podíváme zpět do minulosti, zjistíme, že život byl pro všechny tvrdší, ale měl řád a pravidla. Byl čitelný.

Ale zpět ke škole. Jako školní inspektor se pohybuji v prostředí škol převážně mateřských, ale i základních a v zájmovém vzdělávání. A s odstupem času musím konstatovat, že máme krásné školy, krásná prostředí, ve kterých se mohou naše děti vzdělávat. Na zahraničních stážích jsem navštívila mnoho škol a mohu potvrdit, že naše školní prostředí a vůbec školní systém se nemá za co stydět. Jen mám v poslední době pocit, že při tom budování krásných

škol, zahrad, vybavování pomůckami, moderním nábytkem a vymýšlením nových změn se jaksi zapomíná na to nejpodstatnější. A to jsou děti. Děti bývají často obětí výkonu. A nevím, zda tomu všemu přispívají debaty o různých navrhovaných změnách ve vzdělávacím systému a v jeho podmínkách. Děti především potřebují jistotu, že někam patří, že mají své místo jak ve skupině vrstevníků, tak především v rodině. Potřebují jasná pravidla. Ke zmíněnému řádu patří také láska a něha. Tu potřebují právě děti. Pokud ji pocítují, jsou si sebou jisté a mají se rády, což má vliv na jejich další život. Přesto se mění pohled na pojetí lásky k dětem.

Láska k dětem v dnešním pojetí často znamená dělat pravý opak. Je to láska, když dáte svým dětem vše, o co si řeknou? Je to láska, když děti chráníte před každým citovým rozrušením a až pak vyrazí do světa, tak si nedokáží poradit s jeho nástrahami? Nebo naopak, je to láska, když dětem pomáháme, aby si v období dospívání vybudovaly vnitřní sílu a sebedůvěru, aby dokázaly čelit výzvám a zvládat je, čímž zajistíte, že až vstoupí do světa dospělých budou mít vše, co potřebují, aby si s ním poradily?

Přeji všem klidný začátek nového školního roku a co nejméně neuvážených změn. Říká se, že změna je život. Ale ne každá změna může být prospěšná.

PhDr. Marie Sládková

Zajímavosti o školách ve světě

Na Islandu patří mezi vyučované předměty mj. pletení. Největší škola je v Indii. Denně ji navštěvuje více než 32 000 studentů a má více než 1 000 učeben. No neztratili byste se tam první školní den? Oproti tomu nejmenší školou, co se týče počtu žáků, byla škola v Itálii, kam docházel jeden žák, kterého učil jeden učitel. V Holandsku děti začnou chodit do školy v den svých čtvrtých narozenin. Spolužáci tedy stále přibývají. Ve Francii jsou obědy součástí vzdělávacího plánu. Učí se během nich nejen o jídle, ale také o etiketě. V Rusku škola začíná vždy 1. září, nehlédě na to, jestli je to víkend, nebo ne. V některých částech Bangladéše se v období povodní školy přesouvají do lodí a pokračuje se v učení. V odlehlých částech Austrálie se děti učí přes internet (dříve přes rozhlasové vysílání) a jen několikrát do roka cestují do hlavního města, kde se setkájí se spolužáky a učitelem.

Irák 1974 - 75

K Vánocům patří také stromeček. Kde ale vzít v jižním Iráku něco, co by se vánočnímu stromku podobalo aspoň vzdáleně. Palma je nevhodná. Náš stromek nejvíc připomínala dřevina občas rostoucí u zavlažovacích kanálů. Spíš se ale podobala túji. Arabové na rafinérii mi řekli, že arabsky se nazývá ethel. Pak jsem se ještě naučil jak se řekne: „Přines mi strom.“ Džíp lí šadžara. Celé to pak bylo: „Džíp lí šadžara ethel“. Takto lingvisticky vybaven jsem se vypravil za Alim, který měl vedle naší vily krámek, dřevěnou boudičku, spíš stánek. Skromný sortiment, pár sušenek, někdy i jogurt. Vzal jsem Aliho k nám, ukázal mu hromadu obnošeného šatstva, které tam nechal František Mičánek, výpočtář kotlů, který před Vánoci odlétl domů. Alimu při pohledu na to bohatství zasvítily oči. Já vypálil naučenou frázi, Ali popadl textilie a zmizel. Za chvíli se vrátil. Se stromkem. Fungovalo to. Naučil jsem se tu větu dobře, rozuměl mi. Stačilo už jen stromek ozdobit a Vánoce mohly začít.

Mezi svátky se náš celý autobus vypravil do Bagdádu a okolí. Český autobus řídil irácký řidič, který navštívil Mekku, byl tedy Hadži. Karel Marhan, absolvent chemického strojírenství na brněnské technice, který strávil na výstavbě rafinérie tři roky, pronesl v autobuse památnou větu: „Už mi bylo devětadvacet, ani mi to nepřipomínáte.“ Tuhle Karlovu moudrost pronáším od té doby po každých mých narozeninách, jen ta číslovka označující věk, je už někde úplně jinde. Když to Karel pronášel, bylo mi krásných sedmadvacet. Silvestra jsme slavili v bagdádské restauraci Zubejda. Když nám přinesli nějaké arabské jídlo, pronesl Karel další větu, kterou si od té doby připomínám: „Ten guláš se mi zdá nějaký předžvejkaný.“ Po půlnoci jsme vyšli na ulici a tam pozorovali spoustu aut oslavujících trubením příchod roku 1975. Kromě našeho kalendáře mají muslimové ještě kalendář svůj, který začíná rokem odchodu proroka Mohameda z Mekky do Mediny. Ten je o několik set let mladší než ten náš, ale protože muslimský kalendář je lunární, roky jsou kratší a rozdíl mezi letopočty obou kalendářů se zmenšuje.

V Bagdádu na trhu byly celé kopy špačků. Hadži, náš šofér, jich nechal pár oškubat, hned na místě upéct a ukazoval nám, jak se konzumují. Strčil si ptáčka do úst, obral maso jazykem a jen vyplivoval kosti. Zkoušeli jsme to po něm, ale zdálo se, že kromě kostí už na tom ptáčkovi zpěvákovi není nic, co by se jazykem dalo obrat.

Navštívili jsme Babylon, kde je jeden ze sedmi divů starověkého světa. Visuté zahrady Semiramídy. Vykopávky v Babylónu prováděli Němci, tak je většina zde nalezených artefaktů v muzeu v Berlíně. Další dva divy světa nebo alespoň místa, kde se nacházely, jsem viděl v Turecku, mausoleum v Halikarnassu a chrám

bohyně Artemis v Efesu. V Egyptě jsem navštívil pyramidu v Gize a místo v Alexandrii, kde kdysi stával obrovský maják. Schází mi poslední dva divy, paradoxně nejbližší Česka se nacházející. Místo v řecké Olympii kde stávala Diova socha a Kolos rhodský, který stával na Rhodu.

Po Babylónu jsme objeli ještě několik muslimských památek v okolí Bagdádu. Pouštní palác Ukajdir v Syrské poušti, velkolepou pevnost, po jejíchž hradbách se nechalo jezdit na koni, mešity Kadhimiya a Nadžaf se zlatými kupolemi a také Kerbalu, místo, kde zahynul Hussejn, syn Alího, ve válce o nástupnictví proroka Mohameda. Kerbala je pro šíitskou větev islámu po Mekce snad druhé nejposvátnější místo. Kdo ho navštíví, má prý titul Kerbalain. Do mešity nemají nemuslimové přístup, byli jsme jen na nádvoří. A po roce, když jsem pracoval v téměř kompletně šíitském Iránu, jsem pak omračoval místní tím, že Kerbalu znám, že jsem ji navštívil. Výročí mučednické smrti Hussejna si šiité připomínají sebepoškozováním. Z Iránu jsem si přivezl starožitné mosazné bičovátko s ocelovými řetízky. V Nadžafu je pohřben Ali, bratranec a zeť proroka Mohameda, pro šiity první z dvanácti imámů.

Na sever od Bagdádu jsme byli nejdále v Samaře s jejím známým spirálovým minaretem. Dál na sever už byla naše přítomnost nežádoucí. Občanská válka s Kurdy, cizincům vstup zakázán. Tak se stalo, že biblická místa, jako je Ninive a Nimrud, jsem bohužel nenavštívil.

V Bagdádu jsme si prohlédli také Irácké muzeum, kde tehdy byla většina artefaktů z dob Sumeru a Asyrské říše, které neskončily v muzeích v Berlíně a Londýně. Dnes už tam zdaleka nejsou všechny, v neklidných, válečných dobách bylo muzeum vypleněno.

Tyhle návštěvy iráckých památek byly nádherným zpestřením jinak jednotvárného života. Celkem však zabraly tak deset dnů mého iráckého pobytu. Jenže rok má těch dnů 365. A ty byly většinou dost stejné. Ráno na rafinérii, pak autobusem zpátky do města na oběd v jídelně Technoexportu, projít se po městě a domů. Žádné kavárny, žádné taneční zábavy jako doma. Pivo v restauraci stálo půl dináru a při představě, že si za ty peníze mohu v borovské hospodě dát těch piv třicet a lepších, tak už i přes to vedro a žízeň až tak moc nechutnalo. K večeři jsem si kupoval arabský chleba „eš“. Většinou jsem se díval i na jeho výrobu a nesl si ho na Lesnou ještě teplý. Pekař vzal hrst těsta, přehazoval ho z ruky do ruky, až vytvořil docela tenkou placku o průměru asi třiceti centimetrů, kterou prudkým pohybem zevnitř přilepil na stěnu rozpálené, hliněné pece. Po chvíli placku, již upečenou sejmul a přioplácnul tam další. Doma jsem si k té placce rozdělal mléko z prášku, kousek dánského másla, rajče, a to jsem večeřel celý rok. A pokaždé mi to chutnalo. Když odjel český kuchař, chodili jsme na oběd do arabské jídelny

pokračování na další str.

na rafinérii. Tam byly tři kategorie. Jedna pro dělníky, jedna pro techniky a poslední pro lidi z vedení. My jsme se stravovali v té části pro techniky a arabská jídla, výrazně kořeněná s množstvím zeleniny, mi chutnala.

Asi tři měsíce před mým odletem z Iráku se mnou začal pracovat irácký inženýr Hilly. Zajímavá postava. Studoval v Praze, asi si tam udělal i aspiranturu, protože mu říkali doktore. Říkal, že je poloviční Čech, protože má za ženu Češku. Hilly učil na univerzitě v Basře a práci na rafinérii si snad kompenzoval vojenskou službu. Na rafinérii si dělal přípravy na výuku a já, tehdy pár let po škole a ještě si lecos pamatující, jsem se mu snažil pomáhat. V každém případě šlo o politického prominenta a o poměrech v Iráku jsem se od něj dozvěděl mnoho zajímavého. Říkal, že jméno Hilly má v Iráku vážnost a pocházel z města Hill, které leží kousek od Bagdádu. Už jako středoškolský student byl jako člen socialistické strany arabské obrody (BAAS) v opozici proti tehdejší vládě vedené Kásimem a nějaký čas dokonce strávil v syrské emigraci. Po převratu, svržení Kásima, kdy se strana BAAS dostala k moci i v Iráku, pak studoval v Praze a dělal předsedu svazu iráckých studentů v Evropě. Tak jsem si postupně z jeho příběhů dělal obrázek o politickém životě v Iráku. A byly to příběhy často dost kruté.

Irácké království skončilo vojenským převratem vedeným plukovníkem Kásimem a povražděním královské rodiny. Kásimův režim svrhla strana BAAS v roce 1964 a celé vedení země, včetně Kásima, bylo postříleno v přímém přenosu. A Hilly to líčil tak, že jsem měl někdy dojem, že na toho Kásima střílel on sám.

Úsměvné bylo, když mi líčil jaká je v ČSSR demokracie. „U vás je svoboda, slyšel jsem, jak někdo řekl v Praze v tramvaji, že Novotný je vůl. A přežil to. Tady, kdyby někdo řekl na veřejnosti, že Al Bakr, ne že je vůl, ale stačilo by říct, že není spravedlivý, tak by to

bylo to poslední co by v životě řekl.“ Al Bakr byl v roce 1975 hlavní představitel Iráku, později ho ve funkci vystřídal jeho spolustraníček Sadám Husejn.

Hilly mi vyprávěl příběhy odrodilců režimu, kteří se po nějakém prohřešku chtěli dostat ze země a většinou nedopadli dobře. Třeba o nějakém generálovi, co chtěl emigrovat, a já ho přerušil: „Já vím, toho jste zastřelili na hranicích s Iránem.“ „Ne, ne, to byl jiný, tenhle si myslel, že se zachrání, když se vydá na pouť do Mekky. To jsme mu museli povolit. Tak jsme ho zastřelili až v Kuvajtu.“

Hilly mi vyjednal návštěvu univerzity v Basře, jenže se zrovna začal provoz komplexního vyzkoušení rafinérie, kdy zařízení musí jet bezporuchově po určitý kontrakt daný časový úsek a vykázat garantované parametry. Nikdo nesměl ze stavby, tak jsem univerzitu bohužel nenavštívil.

Po druhé válce v zálivu vydali Američané karty s hledanými prominenty režimu Sadáma Hussejna. Myslel jsem, že na nich Hillyho objevím, ale nebyl tam. V roce 2008 jsem se v jedné firmě v Praze setkal s Arabem, který byl původem z Iráku. Ptal jsem se ho na doktora Hillyho a on ho znal. Bohužel říkal, že Hilly je od války, která vedla ke svržení Sadáma Hussejna, nezvěstný.

Rok utekl, rafinerie úspěšně prošla komplexním vyzkoušením a provoz převzala irácká strana. Cestou domů jsem měl den volna v Bagdádu, tak jsem se toulal místním sukem, jeho částí, kde byli kovotepci, a dlouhou uličkou zlatníků. Nechal jsem si také naposledy vyčísit na ulici boty. A napadlo mě, že udělám republice dobré jméno. Řekl jsem, odkud pocházím, a dal čističi dvojnásobek požadované částky. Jenže v zemi, kde se tvrdě smlouvá vždy a o všechno, jsem asi republice tímto gestem moc dobré jméno neudělal. Měli mě za vola. Když jsem se po deseti krocích obrátil, viděl jsem, jak se čističi bot smíchem skoro válejí.

Stanislav Trčka

Sudoku

expert

	3			1	2			4
1			4		7			9
			5					
						6	8	
9		3	8		5			
							1	
					4	2		
		6	1					
		5				8	7	

těžké

		6	1					9
4		1	9		2		7	8
						5		
			7		3	1	9	
		5						2
	6		2		8			
		4		2		6		
8	1		6					7
					1		8	

střední

4								8
5	1					7	6	
	9	6			8			
		4	5		7			
7			1				4	9
			8		4	6		2
6				8	2		5	
	2	1		7				
		5					8	4

Větrné elektrárny a sdílená energie – příležitost pro budoucnost

V důsledku energetické krize přichází změna energetického zákona a s ní i možnost sdílené energetiky, která je budoucností levné energie. V současnosti v našem regionu probíhají diskuse o možnostech výstavby větrných elektráren. Je třeba být při těchto jednáních opatrní, aby dodavatel nenastavil jednostranné nevýhodné podmínky pro vlastníky pozemků, kteří případným podpisem smluv mohou zcela zásadním způsobem omezit své právo s pozemky po velmi dlouhou dobu volně disponovat a to bez možnosti výpovědi.

V případě uzavření smluv bychom tak v budoucnu nemohli využít výhodnějších nabídek od konkurenčních firem. Popřípadě promarnit možnost realizovat projekt ve spolupráci přímo s obcí, případně se sdružením obcí okolních, a s využitím dotačních programů. Nové dotační výzvy slibují výhody pro celou obec a zlevnění energií pro všechny. Sdružení obcí by mohlo vytvořit své vlastní energetické zázemí, z něhož by profitovali všichni obyvatelé.

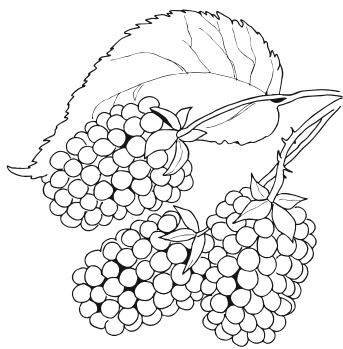
Je bezpochyby čas pro nové možnosti v oblasti zelené energie a rozvoj mikroregionu pomocí levné sdílené energie, nezavírejme si tak nerozvážně příležitost před nejlepší možností, zvažujme s rozvahou a pečlivě.

Děkuji a přeji hezký den
Tereza Červená

Pochod proti úložišti Pačejov - Maňovice

Velký Bor
vyfocený
z dronu

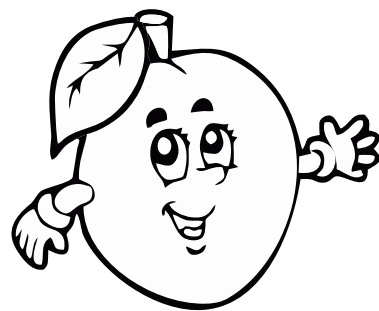
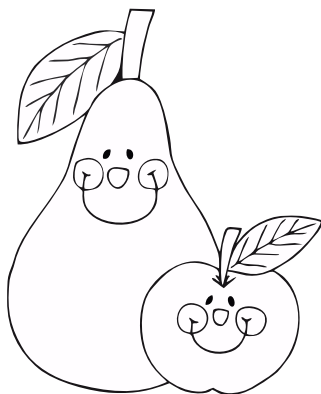

Ostružina

Ostružina plody hlídá
ať jí nikdo neužídá
koho mlsná v lese honí
ať dá pozor, je tam trní

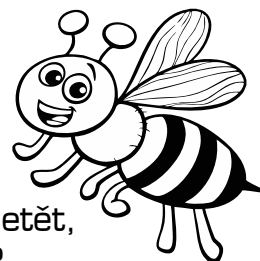
Hruška

Povídala jabku hruška
že je sklizeň vážně fuška
jelikož není kulatá
snadno se svalí do bláta

Švestky

Vosa nožky olizuje
na sváču se připravuje
švestky už se modrají
mlsouni se sbíhají
létající i lezoucí
myšky, mravenci i brouci

Včelí kvíz

1) Kolik medu nasbírá za svůj život jedna včela?

- a) Jednu lžičku
- b) Půl kelímku od jogurtu
- c) Špendlíkovou hlavičku

2) Jak dlouho už včely vytváří med a opylují rostliny?

- a) 10 tisíc let
- b) Milion let
- c) Mezi 10 a 20 miliony let

3) Kolik květin opyluje jedna včela během jednoho výletu?

- a) 50–100
- b) 500
- c) 1000

4) Jak spolu včely komunikují?

- a) Bzučením
- b) Pachem
- c) Tancem

5) Jakou vzdálenost musí včely uletět, aby nasbíraly jedno kilo medu?

- a) Cestu rovnající se vzdálenosti čtyřikrát kolem Země
- b) Cestu rovnající se obletění republiky
- c) Cestu rovnající se obkroužení Evropy

6) Kolik mají včely očí?

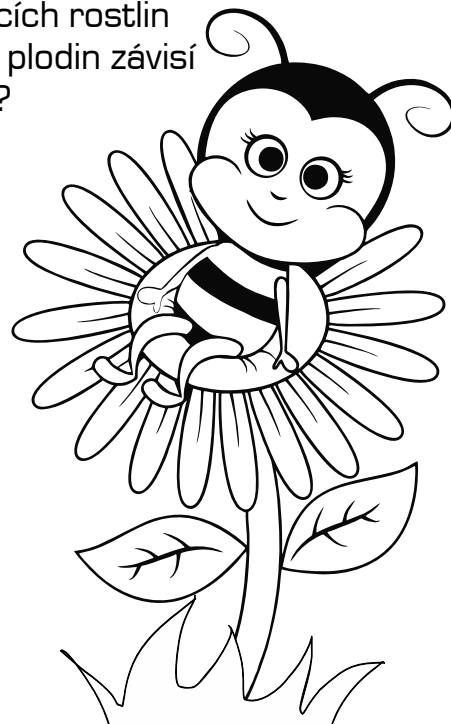
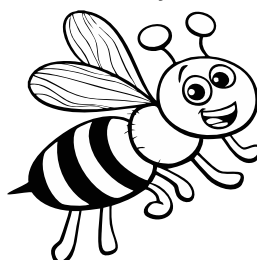
- a) 2
- b) 5
- c) 8

7) Téměř 90 % planě rostoucích rostlin a 75 % hlavních světových plodin závisí na opylování. Je to pravda?

- a) Ano
- b) Ne

8) Kolikrát za vteřinu mávne včela křídly?

- a) 180×
- b) 20×
- c) 280×

Léto se pomalu nachyluje ke konci a blížící se podzim s sebou nese zkracující se den, houfování ptactva a jejich odlet na jejich zimoviště, většina živočichů si postupně začíná vytvářet zásoby na dlouhou zimu, rána už jsou chladná a s výjimkou mariánského či babího léta už jsou začínají být chladné i dny.

Na zahradách se sklízí letní úroda a dozrávají podzimní a raně zimní hrušky, švestky, jablka a vlašské i lískové ořechy. Na zeleninové zahrádce přichází čas pro sklizeň celeru, podzimní mrkve, brambor, posledního hrášku a fazolek, cuket, dýní a dalších podzimních plodin. Abychom zužitkovali sklizené dýně, můžeme si zkusit uvařit např. sýrové krokety s pečenou dýní:

Sýrové krokety s pečenou dýní

Suroviny:

1 větší dýně Hokkaidó
200 ml mléka
20 g majoránky či saturejky (nejlépe čerstvé)
Olej na pečení
400 g eidamu
2 vejce
100 g strouhanky

Na obalení:

2 vejce
Strouhanka
Trocha mléka

Podáváme s:

150 ml zakysané smetany
Sůl, pepř

Postup:

Dýni rozpůlíme, vydlabeme polévkovou lžicí a slupku oloupeme škrabkou nebo nožem. Polovinu dýně nakrájíme na velké kostky, přendáme do hrnce, osolíme a zalijeme vodou a mlékem. Díky mléku bude pyré jemnější a krémovější. Jakmile dýně změkne, scedíme a necháme v sítu odkapat přebytečnou vodu, aby pyré nebylo příliš řídké. Rozmixujeme tyčovým mixérem dohladka. V případě potřeby dosolíme.

Druhou polovinu dýně nakrájíme na silnější hranolky, které promícháme v misce s trochou bylinek, olejem a solí, naskládáme na plech vyložený pečicím papírem a dáme péct do předem vyhřáté trouby na 180 °C na 10-15 minut. Hranolky by měly zůstat křupavé, ne rozvařené.

Připravíme si sýrové krokety. Eidam nastrouháme nahrubo a promícháme do hutnějšího těsta společně se dvěma vejci, zbytkem bylin, solí, pepřem a strouhankou. V rukou tvarujeme krokety, které obalujeme ve vejci a strouhance. Skládáme na plech, pokapeme olejem a vložíme společně s dýňovými hranolkami do rozehřáté trouby. Pečeme 10 minut, než krokety zezlátnou.

Zakysanou smetanu osolíme a opepříme. Na talíř servírujeme zakysanou smetanu, dýňové hranolky, sýrové krokety a pyré.

26.8.	14:00	Rozloučení s prázdninami	Velký Bor - myslivna
2. 9.	15:00	Pietní vzpomínka na legionáře V. Vrby	Čečelovice
9. 9.	14:00	Rozloučení s prázdninami	Jetenovice
	19:00	Grilování pro hasiče a sponzory hasičského plesu	Jetenovice
15. 9.	16:30 19:00	Testovací zkouška Rallye Pačejov	Velký Bor

Rozloučení s prázdninami
odpoledne plné zábavy

„Zpátky do pohádky“

VELKÝ BOR
myslivna

ve 14:00
Zahájení s kulturní vložkou

26.8.2023
občerstvení zajištěno

ČESKOSLOVENSKÁ OBEC LEGIONÁŘSKÁ
A OBEC ČEČELOVICE
POŘADAJÍ

PIETNÍ VZPOMÍNKU
U PŘÍLEŽITOSTI
130. VÝROČÍ NAROZENÍ
MÍSTNÍHO RODÁKA
VÁCLAVA VRBY

V SOBOTU 2. 9. 2023

OD 15:00 PIETNÍ AKT U PAMĚTNÍ DESKY
VÁCLAVA VRBY PŘED BUDOVOU OBECNÍHO
ÚŘADU A U POMNÍKU OBĚTEM I. SVĚTOVÉ VÁLKY

VÝSTAVA "OBRANA HRANIC ČESKOSLOVENSKA
1918-1919" V BUDOVĚ OBECNÍHO ÚŘADU

HOST: EMERITNÍ SENÁTOR ING. JOSEF KALBÁČ
HUDEBNÍ DOPROVOD: PĚVČKÝ SBOR VELKOBOR

**Připravujeme protestní akci proti postoji vlády k obcím
a umístění hlubinného úložiště radioaktivního odpadu.**

Vydává Obecní úřad Velký Bor

Redakční rada: Václav Zábranský, Marie Sládková, Jana Brůžková

Grafická úprava: Lucie Šilhavá

Vyhrazujeme si právo přijímat články, které lze graficky upravit.

E-mail : velkoborskenoviny@seznam.cz

Noviny jsou také dostupné v elektronické verzi na www.sumavanet.cz/velkybor